

Forbandet nutid!

Karl-Emil Heiberg har pakket håbet ned i sine debutdigte, men han har en økse klar!

AF KIM INGEMANN

I en tid, hvor det politiske liv efterlyser "fortællinger", og hvor kommunikationsfolk og spindoktorer og journalister dårligt kan ænse virkeligheden for de "fortællinger", der skal skabes, så vi allesammen får en eller anden sammenhæng at placere os i, er det godt, at der er nogen, der bare digter.

Vi kan godt skabe en fortælling inde i hovedet på basis af digterens ordstrøm og opbrud, men det er måske mere givende blot at følge hans/hendes klikspor, pulsen i det sagte og lade det være, hvad det er.

Digteren behøver ikke fortælle noget som helst, interagerer med det umiddelbart sansede og

skaber nye sproglige kompositioner med spillerum for sprogets lyd og rytme.

I folkemunde har formet sig en obstruktionskliché overfor falske fortællinger. Den er i tråd med digtningen. Den hedder "God dag, mand, økseskaft" og stammer fra en ældgammel anekdote om folk, der ikke kan kommunikere.

Karl-Emil Heiberg kan godt kommunikere. Han er digter, og han har netop udgivet sin debut. Men hans digtsamling hedder "Øksen ligger ved træets fod", og så snart, man har sagt god dag til hans digte, mindes man om økseskaftet, for der er noget absurd på færde, der er noget destruktivt på spil i digtene.

Hvor stramme digtene end er rent kompositorisk, er de præget af løshed: arbejds-, magtes-, udsigts-, og meningsløshed. Og det er ikke digtene, der er meningsløse, det er tilværelsen, som den må udarte sig i et hjemløst og fremtidsløst samfund.

Jeg har pakket håbet ned

i en lille kuffert

der er så grim

at ingen vil åbne den

Karl-Emil Heiberg har opfundet en ny genre til lejligheden. Han kalder sine digte for Johnnydigte, fordi de er knyttet til en bestemt person, der hedder Johnny. Johnny skriver hele tiden til sin mor, som aldrig svarer:

Mor hvad stiller man op uden en fremtid

det hængte menneske hænger

med hovedet på skrå som om det har ondt

af os og som om det forstår

Indimellem digtene er der korte prosastykker, der angiver et socialt, ydre rum omkring digtenes udtryk for det indre liv.

Et af stykkerne lyder sådan:

"Han har hvide gardiner på sine støvler, det er vejsalt og han hader det. Hvis Johnny var en anden, kunne han slå en kommunalarbejder ihjel. Mælk ordner støvlerne, det er ikke det, der problemet. Han piller søvn ud af den ene øjenkrog."

Tvungen, fremmedheden og ensomheden gives billeder, vi ellers kun aner.

Johnny sover til langt op ad dagen og tænker, at der ikke er nogen, der har brug for ham. Men når han trækker gardinerne for, er det som om, han har magt over sit liv.

Johnny er fordrunken og selvmordstruet. Han drømmer om bankrøveri og terrorangreb på kommunen, men det er alt for svært for ham.

"Hvis Johnnys bankrådgiver ikke var så regelbundet, kunne Johnny sidde i solen. Med sin skosål afsætter han små sorte streger på gulvet under skrivebordet. Det er Johnnys hævn, en streg for hver gang, manden retter på sit slips. Sådan, der."

Og han digter videre:

tænk mor jeg bliver flou på vegne af et begreb

den tryghed jeg har ved erindring

slås ihjel af samvittighedskvaler

det forbandede hellige nu

Trods udsagnet er Karl-Emil Heibergs digte faktisk i høj grad nu-digte. Selv om man kan tegne en linje tilbage til for eksempel Tom Kristensen, stilistisk, og i mindre grad Harald Herdal, emnemæssigt - så emmer hans digte af komprimeret forbandet nutid.

De er for de flestes vedkommende meget nærværende, gribende og ikke mindst insisterende. De nærmest beordrer en reaktion.

Der er nemlig noget galt.

I digtene optræder det gale som "fjernsynet knitrer, det er signalet, det er galt med", eller som ondt i maven eller som "fremtidens afgrund".

Heibergs dystopiske syner får krop i digtene og forlader kroppen igen i drømmene, hvor de efterlader den dybe følelse af hjemløshed, som står læseren lige ind i ansigtet.

Et hjemløst begær, som er så tydeligt, at det skriger.

Ingen hjemstavnsromantik her, ingen forkromet fortælling, men scenen er sat.

Øksen er klar, og træet er parat, mand!

God dag.

Karl-Emil Heiberg: "Øksen ligger ved træets fod". Johnnydigte. (Det Poetiske Bureaus Forlag - 2012).

Redaktion: Modkultur

Emneord: Kultur | digte | litteratur | Karl-Emil Heiberg |

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**